בס״ד - הרב מיכאל רוזנצווייג – מקורות

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף ב עמוד א

ני'/. בתולה נשאת ליום הרביעי, ואלמנה - ליום החמישי; שפעמים בשבת בתי דינין יושבין בעיירות, ביום השני וביום החמישי, שאם היה לו טענת בתולים היה משכים לבית דין.

תוספות מסכת כתובות דף ב עמוד א

נשאת - הא דלא קתני נושאין את הבתולה כמו האיש מקדש (קדושין דף מא.) לפי שעתה מקצר יותר ועוד דאי תנא הכי ה"א אפי' בעל כרחה כדמשני (שם דף ב:) גבי הא דפריך וליתני האיש קונה ועוד דהתם אקרא קאי כי יקח איש אשה.

חכמת שלמה מסכת כתובות דף ב עמוד א

תוס' בד"ה נשאת כו' דפריך וליתני האיש קונה כו' נ"ב בריש האשה נקנית ומש"ה ליכא למיטעי גבי האיש מקדש דהא כבר תנא ברישא שאין אשה נקנית אלא לדעתה אבל הכא שכבר נתקדשה ה"א שפיר נשאת אף בע"כ קמ"ל. (עיין במהרש"א):

שיטה מקובצת מסכת כתובות דף ב עמוד א

ומעתה קשה קצת דהכא נמי ליכא למיטעי דכבר אשמועינן האשה נקנית ויש לומר דהכא לא בעי למימר דה"א דבע"כ תתקדש כדמשני התם דזה כבר שמעינן לה ממתניתין דקתני האשה נקנית אלא ה"ק דה"א דאם נתקדשה ברצונה דתנשא בע"כ כיון דכבר נתקדשה ברצונה ואיכא למיטעי בהכי

רמב"ם הלכות אישות פרק ד הלכה א

אין האשה מתקדשת אלא לרצונה והמקדש אשה בעל כרחה אינה מקודשת, אבל האיש א שאנסוהו עד שקידש בעל כרחו הרי זו מקודשת, ויש לאיש לקדש נשים רבות כאחת והוא שיהיה בכסף אם קידש בכסף פרוטה לכל אחת ואחת, ויש לאחת מהן או לאחר לקבל הקידושין על ידי כולן מדעתן. +/השגת הראב"ד/ אבל האיש שאנסוהו עד שיקדש בעל כרחו הרי זו מקודשת. א"א והוא שיאמר רוצה אני.+

רמב"ם הלכות אישות פרק י הלכה א

הארוסה אסורה לבעלה מדברי סופרים כל זמן שהיא בבית אביה, והבא על ארוסתו בבית חמיו מכין אותו מכת מרדות, ואפילו אם קידשה בביאה אסור לו לבוא עליה ביאה שנייה בבית אביה עד שיביא אותה לתוך ביתו ויתיחד עמה ויפרישנה לו, וייחוד זה הוא הנקרא כניסה א לחופה והוא הנקרא נישואין בכל מקום, והבא על ארוסתו לשם נישואין אחר שקידשה משיערה בה קנאה ונעשית נשואה והרי היא אשתו לכל דבר.

הלכה ב

כיון שנכנסה הארוסה לחופה הרי זו מותרת לו לבא עליה בכל עת שירצה והרי היא אשתו גמורה לכל דבר, ומשתכנס לחופה נקראת נשואה אף על פי שלא נבעלה והוא שתהיה ראויה לבעילה, אבל אם היתה נדה אף על פי שנכנסה לחופה ונתיחד עמה לא גמרו הנישואין והרי היא * כארוסה עדיין.

מרדכי מסכת קידושין פרק האיש מקדש [רמז תקד]

[רמז תקטז] מעשה באחד שקבל קדושי בתו כשהיתה קטנה ובעודה קטנה מת האב והבת היתה יחידה וראויה לירש נכסים מרובים [*מאביה] והיתה חולנית ושאל הבעל לכנוס בעבור שאם תמות שיירש הנכסים והקרובים היו יראים פן תמות ותפקע ירושתם והארוס רוצה לכנוס בחזקה ומנעוהו מקצת רבותי כי אמרו אפילו ישאנה בעודה קטנה כיון שקדושיה היו קדושין דאורייתא ונשואין דרבנן דליכא אב דלימסר לחופה הרי היא כמו בזנות אצלו ואם מתה לא יירשנה כי אם קרוביה יירשוה ושאל הארוס פי חכמים ורבינו אפרים ברבי יצחק מיחה בו וטעמא משום דחופה במקום קנין עומדת ולא דמי לנשואין דיתומה קטנה דההיא תקנת רבנן היא אבל הכא כיון דקדושין דבר תורה בעינן נמי חופה לדעת אביה ושלחו הדבר לפני ר"ת והשיב ז"ל על הקטנה שנתקדשה לדעת אביה ומת אביה ועברו עליה י"ב חדשים ועודה קטנה תימה הוא איך יעלה על לב איש שלא יירשנה שהרי לא נחלקו בפרק האיש מקדש אלא משום דשמא יבא אביה וימחה [*ובתוך י"ב חדש] אבל הכא לא ימחה לעולם ועוד אפילו כשהאב קיים ובתוך י"ב חדש טעמא *משום מציאתה ומעשה ידיה דאהא אמרי' אוקי ממונא בחזקת מריה ואי ירושת נכסים נפלו לה [*חזקה הוא. מ"י] לגבי אב (*דאיהו) [*דאיהי] גופה לאב ממונא הוא אבל לגבי אחים אם מת אביה אינה (*ברשותם) [*ברשות האחין] לא למלאכה ולא למציאה א"כ גבי ירושה שנפלה לה לאו בחזקת מריה קרינא ביה דאין אדם מוריש זכות בתו לבנו ולגבייהו לא הוי ממונא בחזקת מריה ותו לאחר י"ב חדש אין אחין יכולין לעכב כדאמרי' פרק אף על פי [*דף נז] [*איהי] אי הוה ניחא (*ליה) [*לה] לאבוה מאי נ"מ [ומשני] דלמא אימרדא ונפלה עילויה אבל לגבי אחין ליכא למימר הכי. ואחין נמי מצו מקדשי לה ואי בעי ממאנת (*וליכא למימר) [*ואין צריכין להמתין] עד שתגדיל ותאמר בפלוני אני רוצה דכיון שקדשה (*אביה) [*אחיה] תו ליכא הפקר (*ותוקי) [*ופרשי] מינה אבל להשיאה היכן מצינו שתהא תלוי באחים ועוד האריך ר"ת ועת לקצר:

רמב"ם הלכות אישות פרק ג הלכה יג

נתקדשה קודם שתבגור שלא לדעת אביה אינה מקודשת * אפילו נתרצה ח האב אחר שנתקדשה, ואפילו נתאלמנה או נתגרשה מאותן הקידושין אינה אסורה על הכהן, ובין היא ובין ט אביה יכולין לעכב, בין שנתקדשה בפניו בין שנתקדשה שלא י בפניו אינה מקודשת.

רמב"ם הלכות אישות פרק כב הלכה ה

קטנה שנתקדשה לדעת אביה ונשאת שלא לדעת אביה בין בפניו בין שלא בפניו יכול האב למחות כמו שביארנו, ואפילו שתק האב אם מתה אין הבעל יורשה אלא אם כן רצה האב בנישואיה.